

**College van Gedeputeerde Staten
statenvoorstel**

DATUM	2 december 2014	NUMMER PS	PS2014PS11
AFDELING	Managementondersteuning	COMMISSIE	Alle
STELLER	Joyce Blad	DOORKIESNUMMER	2093
DOCUMENTNUMMER	811056F1	PORTEFEUILLEHOUDER	Van Lunteren

Titel : Programmabegroting 2015

Inhoudsopgave

Besluit pag. 4

Toelichting: pag. 7

Bijlagen: (1) Concept-Programmabegroting 2015
(2) Begrotingswijzigingen zoals verwerkt in de concept-Programmabegroting 2015
(3) Productenbegroting 2015

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Hierbij treft u de concept-Programmabegroting 2015 aan ter besluitvorming. Met de Begroting stelt u de kaders voor zowel het beleid als de financiën voor het komende begrotingsjaar. De behandeling biedt u de mogelijkheid invloed te hebben op de beleidsdoelen en de bijbehorende verdeling van de middelen. Met het vaststellen van de Programmabegroting machtigt u ons college om het komende jaar uitgaven te doen. Wij mogen deze vastgestelde bedragen niet overschrijden, zonder u om toestemming te vragen.

Ook bieden wij u op grond van de verordening interne zaken provincie Utrecht 2004 de Productenbegroting 2015 ter kennisname aan.

Ontwikkelingen

Door het voorgenomen besluit over de afschaffing per 1 januari 2015 van de zeven WGR-plusregio's zullen de daarbij horende wettelijke bevoegdheden op het gebied van verkeer en vervoer overgaan naar de provincies. De brede doeluitkering (BDU) verkeer en vervoer, die nu nog rechtstreeks naar de plusregio's gaat over naar de provincies. Op 3 juli 2014 is het voorstel Wet afschaffing plusregio's in de Tweede Kamer aangenomen. De wet heeft voor de Bestuurlijke Regio Utrecht (BRU) en de provincie Utrecht tot gevolg dat de middelen en bevoegdheden met betrekking tot de Wet Brede Doeluitkering (BDU) Verkeer en Vervoer over gaan van het BRU naar de provincie. Behandeling van dit wetsvoorstel door de Eerste Kamer is inmiddels gestart. Als de Eerste Kamer instemt gaan verkeer- en vervoertaken en bijbehorende middelen van het BRU over naar de provincie Utrecht.

Herziening Begroting

In de afgelopen periode hebben we onderzocht of er een verbeterde opzet van de begroting mogelijk is. Dit heeft geleid tot enkele wijzigingen in de begroting. De eerste drie hoofdstukken zijn samengevoegd tot één hoofdstuk. In dit hoofdstuk worden allereerst de landelijke en provinciale ontwikkelingen in het huidige jaar geschetst, waarna de beleidsaccenten voor 2015 worden weergegeven met een overzicht van de financiële ontwikkelingen voor 2015 en een doorkijk tot en met 2018. In de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing is niet

langer een totaaloverzicht van alle geïdentificeerde risico's opgenomen. In plaats daarvan zijn alleen de majeure risico's vermeld en wordt voortaan via een hyperlink verwezen naar het totaaloverzicht van onze risico's. Daarnaast is van programma 1, 4, 5 en 6 de benaming aangepast, inhoudelijk zijn deze echter niet gewijzigd.

Voorgeschiedenis

Voor het samenstellen behandeling van de Programmabegroting is de Kadernota Begrotingen 2012-2015 (27 juni 2011 2011PS11) en de Voorjaarsnota 2014 (7 juli PS2014PS06) richtinggevend.

Essentie / samenvatting

De concept-Programmabegroting 2015-2018 (inclusief de financiële integratie van het BRU begroting) is meerjarig sluitend en vastgesteld door ons op 28 oktober 2014.

Het gewijzigd Statenvoorstel, in verband met de latere behandeling in de Eerste Kamer van het wetsvoorstel afschaffing plusregio's per 1 januari 2015, is door ons vastgesteld op 2 december 2014.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Wij hechten aan een realistische en duurzame solide financiële basis onder ons beleid. De uitvoering van onze voornemens voor 2015 en verder doen wij op een sobere en doelmatige manier, waarbij wij voortdurend een scherpe afweging maken tussen prioriteiten en kosten.

Financiële consequenties

De vierde Programmabegroting van deze Statenperiode, gebaseerd op ons coalitieakkoord 'Focus, vertrouwen en oplossingsgericht', is meerjarig sluitend. Op basis van de berekeningen kunnen we een aantal algemene conclusies trekken.

Allereerst is er sprake van een netto begrotingsoverschot van € 1,674 mln. in 2015 en van enkele miljoenen euro's de jaren daarna. Er kunnen echter nog tegenvallers komen vanwege de uitname Jeugdzorg die nog indicatief is en ook de uitkomsten van de Rijksbegroting zijn van invloed op de provinciale begroting. Met het batig saldo kunnen de tegenvallers opgevangen worden en wordt een nieuw College de ruimte geboden om een eventueel batig saldo te herbestemmen.

Verder laat de concept-Programmabegroting 2015 zien dat zowel de inkomsten als de uitgaven de komende jaren teruglopen. Dit komt voornamelijk doordat we minder incidentele uitgaven doen, maar ook minder incidentele inkomsten hebben. Alhoewel de inkomsten teruglopen, leidt dit nergens tot problemen, de financiën zijn nog steeds duurzaam op orde. Doordat onze financiële uitgangspositie gezond is, de focus gericht op de kerntaken en rekening houdend met de slechtere economische omstandigheden., wordt er geen groter beroep gedaan op de reserves. Bovendien kunnen wij de lasten voor de burger gelijk houden.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

Het wetsvoorstel afschaffing plusregio's per 1 januari 2015 ligt op 16 december 2014 ter behandeling in de Eerste Kamer. Mocht de Eerste Kamer instemmen, dan geldt variant 1 als zijnde vastgesteld door Provinciale Staten. Als de ingangsdatum later is dan 1 januari 2015 dan geldt variant 2 het uitgangspunt.

Variant 1: Indien de wet afschaffing plusregio's op 1 januari 2015 inwerking treedt, stellen Provinciale Staten op 8 december 2014 de Programmabegroting 2015, inclusief de financiële integratie van de BRU begroting vast.

Variant 2: Indien de wet afschaffing plusregio's niet op 1 januari 2015 inwerking treedt, wordt geacht de Programmabegroting 2015, exclusief de financiële integratie van de BRU begroting te zijn vastgesteld.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

Vanwege de wettelijke verplichting om uiterlijk 15 november 2014 de door Provinciale Staten vastgestelde Programmabegroting 2015 in te dienen bij het Ministerie van BZK is uitstel gevraagd tot 10 december 2014.

Effecten op duurzaamheid

Duurzaamheid is een integraal onderdeel van ons beleid. In onze integrale beleidsontwikkeling (ons primaire proces) is het afwegingcriterium duurzaamheid conform het Provinciale Staten besluit van april 2013 geïntegreerd. Uiteindelijk moet dit leiden tot concrete, zichtbare en meetbare effecten op het terrein van duurzaamheid, waarmee wij als organisatie ook het goede voorbeeld aan onze partners kunnen geven.

Voorgesteld wordt

1. indien de wet afschaffing plusregio's op 1 januari 2015 inwerking treedt, de begroting 2015 bijlage 1 (variant 1, inclusief de financiële integratie van de BRU begroting) vast te stellen;
2. indien de wet afschaffing plusregio's niet op 1 januari 2015 inwerking treedt, de begroting 2015 bijlage 1 (variant 2, exclusief de financiële integratie van de BRU begroting) vast te stellen;
3. in de concept-Programmabegroting 2015 verwerkte begrotingswijzigingen, bijlage 2 vast te stellen;
4. bijlage 3 bij het voorstel gevoegde Productenbegroting 2015 voor kennisgeving aan te nemen;
5. de hoogte van de stelpost loon- en prijscompensatie ad € 3,929 mln. in stand te houden.

Gedeputeerde Staten,

Voorzitter,

Secretaris,

Besluit van 8 december 2014 tot vaststelling van de Programmabegroting 2015

Provinciale Staten van Utrecht in vergadering bijeen;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 2 december 2014, afdeling Managementondersteuning, nummer 811056F2.

Gelezen de concept-Programmabegroting 2015 en bijbehorende begrotingswijzigingen;

Gelet op artikel 195 lid 1 van de Provinciewet;

Besluiten:

1. indien de wet afschaffing plusregio's op 1 januari 2015 inwerking treedt, de begroting 2015 bijlage 1 (variant 1, inclusief de financiële integratie van de BRU begroting) vast te stellen;
- of**
2. indien de wet afschaffing plusregio's niet op 1 januari 2015 inwerking treedt, de begroting 2015 bijlage 1 (variant 2, exclusief de financiële integratie van de BRU begroting) vast te stellen;
 3. in de concept-Programmabegroting 2015 verwerkte begrotingswijzigingen, bijlage 2 vast te stellen;
 4. bijlage 3 bij het voorstel gevoegde Productenbegroting 2015 voor kennisgeving aan te nemen;
 5. de hoogte van de stelpost Loon- en prijscompensatie ad € 3,929 mln. in stand te houden.

Voorzitter,

Griffier,

1. Wettelijke grondslag

Het Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV), Provinciewet en Verordening interne zaken provincie Utrecht 2004.

2. Beoogd effect

Autorisatie van het voorgenomen beleid en de daaraan verbonden baten en lasten door Provinciale Staten.

3. Effecten op duurzaamheid

Geen toelichting nodig.

4. Argumenten

Geen toelichting nodig.

5. Kanttekeningen

De financiële integratie van de BRU begroting 2015 in de provinciale begroting is binnen afzienbare termijn gerealiseerd. Een volledig beeld van alle onzekerheden kan nog niet geschetst worden. Op basis van de beschikbare informatie uit de BRU begroting 2015 zijn de risico's gekwantificeerd en opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.

6. Financiën

Provinciefonds

Met betrekking tot de algemene uitkering uit het Provinciefonds, is in deze begroting de meicirculaire 2014 verwerkt. Ten opzichte van de raming uit de septembercirculaire 2013, is een neerwaartse bijstelling doorgevoerd in 2014. Vanaf 2015 is sprake van een positieve bijstelling van (2015, € 1,714 mln.). Deze effecten worden met name veroorzaakt door een structureel lagere prijsontwikkeling, lagere loonontwikkeling in 2014, meevaller bij dividenden en het besluit tot kasritmeschuiven van middelen uit 2014 naar de jaren 2016 en 2017. De ramingen algemene uitkering uit het Provinciefonds kennen een mate van onzekerheid, aangezien de effecten van de Rijksbegroting hierop van invloed zijn.

Treasuryresultaat

Naar verwachting zal begin 2015 € 367 mln. zijn uitgezet in geld- en kapitaalmarkt. De treasury-raming is naar beneden bijgesteld (2015, € 1,040 mln.) door de ontwikkeling van het rentepercentage voor liquiditeiten en aanhoudende lage rentestand. Hierbij is uitgegaan van de verwachte rentetarieven voor schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën en door de Nederlandse Bank verwachte rentepercentages per juni 2014. De verwachting is dat gezien het deflatiegevaar in de economie het herstel van de rente in 2014 en daarna niet vlot zal verlopen.

Weerstandsvermogen

Het totaalbedrag waarover de provincie risico loopt, bedraagt € 203 mln., exclusief de bedrijfsvoeringsrisico's (€ 12,5 mln.) en de risico's die wij lopen bij projecten die in de komende jaren worden gefinancierd uit het eigen vermogen (€ 2,5 mln.). Op basis van onze risico-analyse is berekend dat een weerstandsvermogen van € 16,57 mln. voldoende is om alle risico's op te vangen.

Inclusief de bedrijfsvoeringsrisico's en de risico's die wij lopen bij projecten die gefinancierd worden uit het eigen vermogen bedraagt het vereiste weerstandsvermogen derhalve € 31,57 mln. (€ 16,57 + € 12,5 + € 2,5).

Op basis van deze berekening en de geprognosticeerde stand van de reserve Weerstandsvermogen per 31 december 2014 (€ 48,18 mln.) is geen verhoging van de reserve Weerstandsvermogen noodzakelijk.

Loon- en prijscompensatie

In de Begroting 2015 is voor € 0,295 mln. loon- en prijscompensatie verwerkt conform de hierover in de Kadernota Begrotingen 2012 -2015 gemaakte afspraken. Dit houdt in dat we voor de looncompensatie rekening hebben gehouden met de recente premiestijgingen en dat prijscompensatie alleen is toegekend indien er sprake is van contracten/afspraken waarin indexeringsafspraken zijn opgenomen die nagekomen moeten worden. Daarnaast zijn de leges en tarieven uit de belastingen- en legesverordening niet geïndexeerd.

Uit voorzichtigheid wensen wij het restant van de stelpost 2015 in stand te houden ten behoeve van de verwerking van de inzichten uit de nog af te sluiten CAO voor de periode 2012-2015 en voor mogelijke verdere verhogingen van de pensioen- en overige premies werknemersverzekeringen. Wij stellen u voor de hoogte van de stelpost loon- en prijscompensatie van € 3,929 mln. in stand te houden.

Overige financiële wijzigingen

Naast bovenstaande wijzigingen zijn de meerjaren effecten uit de Najaarsrapportage 2014 en enkele technische wijzigingen doorgevoerd. Verder is uit de vastgestelde begroting 2015 van het BRU, het BDU-deel en de baten en lasten met betrekking tot de verkeer- en vervoerstaken meerjarig opgenomen in de provinciale begroting.

Een toelichting op de wijzigingen zijn opgenomen in bijlage 2.

Financieel perspectief 2013-2018 (bedragen x € 1.000)

		2013	2014	2015	2016	2017	2018
Saldi programma's incl. overhead	(A)	-160.140	-222.156	-200.445	-146.861	-142.242	-123.266
Stelposten	(B)	-3.267	-2.806	-4.329	-6.529	-8.429	-10.329
Beschikbare dekkingsmidd./baten	(C)	166.605	158.009	157.668	152.639	154.837	155.243
Saldo begroting bruto = (A+B+C)	(D)	3.198	-66.953	-47.106	-751	4.166	21.648
Mutaties in reserves	(E)	654	67.779	48.780	4.659	-78	-19.089
Saldo begroting netto	(F)	3.852	826	1.674	3.908	4.088	2.559

Voor een uitgebreidere toelichting en conclusies wordt u verwezen naar de concept-Programmabegroting 2015, Hoofdstuk 1, paragraaf 1.4.

Ontwikkelingen

In deze Programmabegroting is geen rekening gehouden met de integratie van de DLG.

7. Realisatie

Begrotingsjaar 2015.

8. Juridisch

Niet van toepassing.

9. Europa

Niet van toepassing.

10. Communicatie

Wordt afgestemd met de griffie.

11. Bijlagen

Bijlage 1

De concept-Programmabegroting 2015 ligt ter vaststelling bij Provinciale Staten.

Bijlage 2

BEGROTINGSWIJZIGINGEN ZOALS VERWERKT IN DE PROGRAMMABEGROTING 2015-2018

In dit onderdeel vindt u de in deze begroting verwerkte begrotingswijzigingen. Een negatief getal betekent een afname in kosten, dan wel een afname van baten en bedragen x € 1.000.

De begrotingswijzigingen hebben betrekking op het begrotingsjaar 2015 en betreffen: het provinciefonds, het treasuryresultaat, de loon- en prijscompensatie, uitwerking Najaarsrapportage 2014 en de financiële integratie BRU. Daarnaast zijn er enkele wijzigingen van technisch aard opgenomen:

Herverdeling personele kosten 2015 inclusief centrale overhead

Vanaf de begroting 2015 wordt de systematiek toegepast waarbij we werken met een integraal uurtarief. De totale personele kosten en het aangepaste bedrag van de centrale overhead worden daarbij verdeeld over de programma's. De verdeling vindt plaats op basis van de geraamde productieve uren op de programma's. Het totaal van deze mutaties is budget neutraal. Voorheen werd deze verschuiving van de apparaatskosten bij de voorjaarsnota meegenomen.

Herverdeling centrale overhead vanaf 2016 op basis begroting 2015

Op basis van de urenverdeling 2015 wordt het totaal van de centrale overhead vanaf 2016 herverdeeld over de programma's. De herverdeling over 2015 maakt onderdeel uit van bovenstaande mutatie. Het totaal van deze mutatie is budget neutraal.

Internationale school

In verband met hogere uitgave in 2013 (zie ook de jaarrekening 2013) wordt het kasritme voor 2015 met € 117.000 naar beneden bijgesteld (zie ook reserve Cofinancieringsfonds)

Regionaal Verkeersmanagement:

Voor 2015 en verder zijn de uitgaven (€ 475.000/jaar) en inkomsten (€475.000/jaar) voor regionaal verkeersmanagement nog niet opgenomen. Via deze wijziging worden dit alsnog in de Begroting 2015 opgenomen.

Verdiepte ligging Soesterberg

De raming voor de uitgaven voor de verdiepte ligging Soesterberg is in 2015 te hoog opgenomen. Het staat geraamd in 2015 voor € 10.833.000 en verwacht wordt dat er € 4.000.000 hieraan wordt uitgegeven. Via deze bijstelling wordt het kasritme voor 2015 en 2016 aangepast. (zie ook reserve Masterplan Soesterberg)

Financiële integratie BRU

De financiële integratie van het BRU, de brede doeluitkering (BDU) verkeer en vervoer en de met verkeer- en vervoerstaken samenhangende baten en lasten zijn meerjarig verwerkt. Het gaat hierbij om een bedrag van €167.681.000 in 2015 voor zowel de lasten als de baten. Zie ook de toelichting op Programma 5 Bereikbaarheid.

Bijlage 3

De Productenbegroting 2015 wordt ter informatie aangeboden aan Provinciale Staten.